

ဒိယလေကျမ်း - အမှတ် သုံးဆယ့်ခြောက်

နပေဒဒ်နဇော၏ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ကတေဆိုင်ရာ အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက် —
မိလာရိုက်လုပ်ရှားမှု၏ သမိုင်းဝင် လမ်းမှတ်များနှင့် Ulai မြစ်၏ တံဆိပ်ခတ်ထားသော
ရူပါရုံကို ဖော်ထုတ်ခြင်း

Jeff Pippenger
2023-12-31

ဒိယလေ အခန်းကြီး ၁ သည် ၁၈၄၀ ပြည့်နှစ် ဩဂုတ်လ ၁၁ ရက်နေ့မှ ၁၈၄၄ ပြည့်နှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၂ ရက်နေ့အထိ ပထမကောင်းကင်တမန်နှင့် ဒုတိယကောင်းကင်တမန်တို့၏ သမိုင်းကို ကိုယ်စားပြုသည်။ ဒိယလေ အခန်းကြီး ၄ သည်လည်း ဘီစီ ၇၂၃ ခုနှစ်မှ ၁၈၄၄ ပြည့်နှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၂ ရက်နေ့အထိ ပထမကောင်းကင်တမန်နှင့် ဒုတိယကောင်းကင်တမန်တို့၏ သမိုင်းကို ဖော်ပြထားသည်။ သဘောတရားအရ “line upon line” ဟူသော နောက်မိုး၏ နည်းစနစ် မရှိဘဲ ဤအရာကို မငြိနိုင်ရန် မဖြစ်နိုင်ပါ။

ဒိယလေကျမ်း အခန်း ၄ တွင် နပေဒဒ်နဇောသည် အလွန်ရှုပ်ထွေးနက်နဲသော ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ကတေတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ ဝီလျံ မိလာ၏ သမိုင်းအတွင်း ဥလာအိမ်မြစ် ရူပါရုံ၏ တံဆိပ်ဖြေဖွင့်ခြင်းကို စတင်သုံးသပ်ရာ၌ သူသည် မည်သည့်အရာကို ကိုယ်စားပြုသနည်းဟူသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ပြန်လည်သတိရရန် အရေးကြီးသည်။ နပေဒဒ်နဇော၏ ဒုတိယအိပ်မက်သည်၊ ဝီလျံ မိလာ၏ ဒုတိယအိပ်မက်ကဲ့သို့ပင်၊ လဝေရာကျမ်း ၂၆ မှ “ခုနစ်ကာလ” ကို ကိုယ်စားပြုခြင်းဖြင့် ထိုအရာသည် ဒိယလေကျမ်းတစ်အုပ်လုံးကို အတူယှက်ကပ်ထားသော ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ကတေဖြစ်သည်။ ဒိယလေသည် အခန်း ၄ ထဲမှ နပေဒဒ်နဇော၏ အိပ်မက်ကို အနက်ဖော်ပြခြင်းအခါ၊ သူထံ ရောက်လာမည့် တရားစီရင်ခံရေးအကြောင်းကို သတိပေးခဲ့ပြီး ထိုသို့ပြုခြင်းအားဖြင့် ၁၇၉၈ ခုနှစ် “အဆုံးကာလ” တွင် သမိုင်းထဲသို့ ရောက်ရှိလာသော ပထမကောင်းကင်တမန်၏ သတင်းစကားကို ပုံဆောင်ပေးခဲ့သည်။

နပေဒဒ်နဇောအား ကျိတ်ပြင်သတိပေးထားခဲ့သော တရားစီရင်ခံရေး ရောက်ရှိလာသောအခါ၊ ထိုရောက်ရှိလာမှုသည် စုံစမ်းစစ်ဆေးရာ တရားစီရင်ခံရေး စတင်ခဲ့သော ၁၈၄၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၂ ရက်ကို အလင့်ကာသဘောဖြင့် ကိုယ်စားပြုခဲ့သည်။ အခန်း ၄ တွင် ဒိယလေက ပေးအပ်ခဲ့သော သတိပေးသတင်းစကားနှင့် ထိုသတိပေးသတင်းစကားနှင့် ဆက်စပ်သော တရားစီရင်ခံရေး၏ ရောက်ရှိလာမှုတို့ကို “နာရီ” ဟူသော စကားလုံးဖြင့် ကိုယ်စားပြုထားသည်။ နပေဒဒ်နဇော၏ တရားစီရင်ခံရေး၏ “နာရီ” သည် ပထမကောင်းကင်တမန်၏ သတင်းစကား၌ ဖော်ပြထားသော ဘုရားသခင်၏ တရားစီရင်ခံရေး၏ “နာရီ” ကို ကိုယ်စားပြုသည်။ ထိုပင် ဘုရားသခင်၏ အကောင်အထည်ဖော်သော တရားစီရင်ခံရေး စတင်သော တနင်္ဂနွေပုဒ်အစော “နာရီ” ကိုလည်း အလင့်ကာသဘောဖြင့် ကိုယ်စားပြုခဲ့သည်။ ထိုနောက် ဒိယလေ အခန်း ၄ ၏ “နာရီ” ဟူသော စကားလုံးဖြင့် အမှတ်အသားပြုထားသည့် ၁၇၉၈ ခုနှစ်တွင် ပထမကောင်းကင်တမန်၏ သတင်းစကား ရောက်ရှိလာမှုနှင့် ၁၈၄၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၂ ရက်တွင် တတိယကောင်းကင်တမန်၏ ရောက်ရှိလာမှုကို ကိုယ်စားပြုခြင်း အပိုင်းကို ပြန်လည်ဖော်ပြကာ ပိုမိုကျယ်ပြန့်စွာ ချဲ့ထွင်တင်ပြထားသည်။ ပြန်လည်ဖော်ပြခြင်းချဲ့ထွင်တင်ပြခြင်းဟူသော နည်းစနစ်သည် ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ကတေ ထပ်တလဲလဲ တွေ့ရသော ပရောဖက်ဆိုင်ရာ နည်းစနစ်တစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး အထူးသဖြင့် ဒိယလေကျမ်း၌ ထင်ရှားစွာ တွေ့ရသည်။

နပေဒဒ်နဇောသည် တရားစီရင်ခံရေး၏ “အချိန်” ဖြစ်သော “ခုနစ်ကာလ” သို့ ရောက်ရှိလာသောအခါ၊ အဲဒီ “ခုနစ်ကာလ” သည် သူ၏ တရားစီရင်ခံရေးအဖြစ် စတင်လေ၏။ ထိုအခါ သူသည် မြောက်ဘက်၏ ရှင်ဘုရင်အဖြစ် ဘီစီ ၇၂၃ ခုနှစ်တွင် ဣသရေလ၏ မြောက်နိုင်ငံအပေါ် သက်ရောက်စေခဲ့သော

တရားစီရင်ခွင့်ကို ကိုယ်စားပြုရမည်။ သူ့အား သားရဲ၏ နှလုံးကို ပေးအပ်ခဲ့ပြီး သမ္မာကျမ်းစာ၏ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် သားရဲဆိုသည်မှာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံကို ဆိုလိုသည်။ ထိုကမ္ဘာနှင့် ဘီစီ ၂၂၃ ခုနှစ်မှ ၁၇၉၈ ခုနှစ်အထိ သူသည် ဒီယလေကျမ်းတွင် မကဏ္ဍအာ အကခြားအရာဖြစ်လေ့ရှိသော အယူမှားဝါဒ၏ ပုံစံနှစ်မျိုးကို ကိုယ်စားပြုရမည်။

တစ်ထောင်နှစ်ရာခွဲခြားဆယ်ရက်ကာလတစ်လျှောက်—တစ်ထောင်နှစ်ရာခွဲခြားဆယ်နှစ်ကို ကိုယ်စားပြုရမည်—အတွင်း သူသည် အပျက်အယွင်းဖြစ်စေသော အယူမှားဘုရားကိုးကွယ်မှု၏ အာဏာကို ကိုယ်စားပြုခဲ့၏။ ထိုနောက် နောက်ထပ်

တစ်ထောင်နှစ်ရာခွဲခြားဆယ်ရက်ကာလ—တစ်ထောင်နှစ်ရာခွဲခြားဆယ်နှစ်ကို သင့်ကတေပုဂ္ဂိုလ်—အတွင်း သူသည် အပျက်အယွင်းဖြစ်စေသော ပုပ်ရဟန်းမင်းစနစ်၏ အာဏာကို ကိုယ်စားပြုခဲ့၏။ အပျက်အယွင်းဖြစ်စေသော အာဏာနှစ်ရပ်လုံး၏ နှလုံးသားသည် တစ်မျိုးတည်းဖြစ်၏။ အကခြားမှုကား ပုပ်ရဟန်းမင်းစနစ်သည် ခရစ်ယာန်တရားကို ဝန်ခံသည့် အပြင်အဆင်ကို ဝတ်ဆင်ထားသော အယူမှားဘုရားကိုးကွယ်မှုသာဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ဒါနီယလေကျမ်း အခန်း ၁၂ တွင် သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသော သင့်ကတေတစ်ရပ်ဖြစ်သည့် “နုရက်များ၏အဆုံး” တွင်၊ အနုတကာလ၏ “အဆုံးကာလ” ဟူသော ၁၇၉၈ ခုနှစ်ကို ကိုယ်စားပြုရမည်။ သူ၏နိုင်ငံတော်သည် သူထံသို့ ပြန်လည်အပ်နှင်းခံရ၏။ ဒါနီယလေကျမ်း ၄ ၏ သက်သေချက်နှင့် ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဝိညာဉ်တော်က “နုရက်များ၏အဆုံး” တွင် သူ၏နိုင်ငံတော် ပြန်လည်အပ်နှင်းခံရသောအခါ သူသည် ပြောင်းလဲခံရသောသူဖြစ်ကြောင်း သတ်မှတ်ဖော်ပြသည်။ ထိုနောက် သူသည် အရေပါသော အမှန်တရားလေးရပ်၏ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သင့်ကတေတစ်ရပ် ဖြစ်လာသည်။ သူသည် မိမိ၏ “ခန့်ခွဲကာလ” ၏ ပထမတစ်ဝက်တွင် ကိုယ်စားပြုခဲ့သော ပုံဝါဒ၏ နဂါးတန်ခိုးနှင့် “ခန့်ခွဲကာလ” ၏ နောက်ဆုံးတစ်ဝက်တွင် ကိုယ်စားပြုခဲ့သော သားရဲတန်ခိုးတို့အကြား ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ချိတ်ဆက်မှုဖြစ်လာသည်။ ထိုတန်ခိုးနှစ်ရပ်၏ သင့်ကတေအဖြစ် ၁၇၉၈ ခုနှစ်တွင် ပြန်လည်တည်ထောင်ခံရသော နိုင်ငံတော်အနေဖြင့် ရပ်တည်စဉ်၊ ထိုနောက် သူသည် တူရုမို၏ ပညွှတ်တော်ဆရာမဂ္ဂလေ့ဆရာတို့အတွင်း သင့်ကတေဆိုင်ရာ နှစ်ခုနှစ်ဆယ်ကဏ္ဍစီမံမည့် တတိယမြောက် ဖျက်ဆီးသုတ်သင်သော တန်ခိုး (မိစ္ဆာပရောဖက်) ကို ကိုယ်စားပြုရမည်။ ဗာဗုလုန်ဘုရင်အဖြစ် နပေခဒ်နီဇာသည် နောက်ဆုံးသောနုရက်များတွင် ခေတ်သစ်ဗာဗုလုန်ဖြစ်လာမည့် တန်ခိုးသုံးရပ်အကြား ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ချိတ်ဆက်မှုကို ကိုယ်စားပြုပြီး ထိုနောက် ထိုအရာက လောကကို အာမဂဒေန်သို့ ဦးဆောင်သွားသည်။

သူသည်လည်း မိမိ၏ပြောင်းလဲခံရသောအတွဲအကျအားဖြင့် သင့်ကတေပြုထားသကဲ့သို့၊ ၁၇၉၈ ခုနှစ်တွင် သိုးကလေးကဲ့သို့ စတင်ပေါ်ထွန်းလာသော မြေကြီးသားရဲအဖြစ် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ မွေးဖွားပေါ်ထွန်းခြင်းကို ကိုယ်စားပြုခဲ့သည်။ တစ်ပြိုင်နက်တည်းပင် သူသည် မြေကြီးသားရဲ၏ ချိတ်ဆက်ချောင်းကိုလည်း ကိုယ်စားပြုခဲ့ပြီး ထိုချိတ်ဆက်ချောင်းသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ အင်အားကို ကိုယ်စားပြုသော Republicanism နှင့် Protestantism ဖြစ်ကာ၊ ထိုအရာတို့ကြောင့်ပင် ယင်းနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အထူးအနှစ်သက်ခံရဆုံးသော နိုင်ငံဖြစ်လာနိုင်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် သင့်ကတေဆိုင်ရာ ခုနှစ်ဆယ်နှစ်၏ အဆုံး၌ ထိုချိတ်ဆက်ချောင်းသည် ထိုနောက် ဖောက်ပြန်သော Republicanism နှင့် ဖောက်ပြန်သော Protestantism အဖြစ် ကိုယ်စားပြုရမည်ဖြစ်ပြီး ချိတ်ဆက်ချောင်းစလုံးသည် အုပ်စုနှစ်မျိုးစီအဖြစ် ခွဲခြားသွားမည်ဖြစ်သည်။ Republicanism ၏ ချိတ်ဆက် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံပုဒ်မ၏ သန့်ရှင်းမြေပြင်သော အခြေခံများကို ပွင့်လင်းစွာ လျစ်လျူရှုသော Democratic party နှင့်၊ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံပုဒ်မ၏ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သူများ၊ ခေါင်းဆောင်ချန်ပီယံများဖြစ်သည်ဟု ကြေညာဆိုထားသော်လည်း အမှန်တကယ်အားဖြင့် ထိုဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံပုဒ်မ၏ သန့်ရှင်းမြေပြင်သော အခြေခံများကို ငြင်းပယ်လျက်၊

ထိုသန့်ရှင်းမငြိမ်ပြင်သော စာတမ်းအတွင်းရှိ အခွင့်အလမ်းများထက် ရိုးရာဓလေ့များနှင့် အစဉ်အလာများကို အစားထိုးအမငြိတ်တင်ရွေးချယ်သော Republican party တို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားမည်ဖြစ်သည်။

ခရစ်တော်၏ အချိန်ကာလ၌ ထိုပါတီနှစ်ဖွဲ့ကို ဒေဒုကဲနှင့် ဖာရိရှုတို့အားဖြင့် ပုံဆောင်ပြထားခဲ့သည်။ ဒေဒုကဲနှင့် ဖာရိရှုတို့၏ စိတ်ဝိညာဉ်သည်လည်း အယူပျက် ပရိုတက်စတန်အုပ်ချုပ်မှု၏ ဦးချိအတွင်း၌ ထင်ရှားပေါ်လွင်မည်ဖြစ်ပြီး၊ အုပ်စုတစ်စုက တစ်နေ့နေ့ကို ကိုးကွယ်ဝတ်ပုခြင်းကို ထောက်ခံကာ အခြားအုပ်စုက ဥပုသ်နေ့ကို ကိုးကွယ်ဝတ်ပုခြင်းကို ထောက်ခံမည်ဖြစ်သည်။ “နရေကများ၏ အဆုံး” ၌ဖြစ်သော ၁၇၉၈ ခုနှစ်တွင် နပေခဒ်နက်ဇာ၏ ပြောင်းလဲခံရသော အခြေအနေသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် မြေသားတိရစ္ဆာန်၏ ဦးချိနှစ်ချောင်းစလုံးကို သင့်လျော်စွာ ပုံဆောင်ဖော်ပြသည်။ သင့်ကတေသုံးခုလုံး—မြေသားတိရစ္ဆာန်နှင့် ငှင်း၏ ဦးချိနှစ်ချောင်း—သည် သိုးကလေးကဲ့သို့သော အနုအေးထားမှ နဂါးကဲ့သို့သော အနုအေးထားသို့ ပြောင်းလဲရမည်ဟု သတ်မှတ်ထားခဲ့သည်။

နပေခဒ်နီဇာသည် မိမိ၏ “ခုနစ်ကာလ” အဆုံးတွင် မိမိ၏ အမှန်တကယ်ရှိသော ဗာဗုလုန်နိုင်ငံကို နောက်ဆုံးကာလ၌ နဂါး၊ သားရဲနှင့် မိစ္ဆာပရောဖက်တို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ခေတ်သစ်ဗာဗုလုန်၏ သင့်ကတေအဖွဲ့ သတ်မှတ်ပေးသော ဆက်စပ်အချိတ်အဆက်ကို ကိုယ်စားပုခြင်းသည်။ ထိုပင် သူသည် တူရု၏ ပြည့်တန်ဆာမိန်းမကို သင့်ကတေဆိုင်ရာ နှစ်ပေါင်း ခုနစ်ဆယ် မလေ့ကျင့်ထားသော ကာလအတွင်း သိုးကလေးမှ နဂါးသို့ ပြောင်းလဲသွားသော ချိနှစ်ချောင်းရှိ မြေကွက်ပြားရေက ကိုယ်စားပုထားသည့် ပရောဖက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း သုံးပါးကိုလည်း ကိုယ်စားပုခြင်းသည်။ သူ၏ အမှန်တကယ်ရှိသော နိုင်ငံသည် သင့်ကတေဆိုင်ရာ နှစ်ပေါင်း ခုနစ်ဆယ် အုပ်စိုးသော နိုင်ငံ၏ ပုံသဏ္ဍာန်ကို ထင်ဟပ်ပြသသော နိုင်ငံပင် ဖြစ်သည်ဟူသော အချက်သည် အလွန်နက်နဲလှသည်။

အခန်းလေး၌ ပါရှိသော နပေခဒ်နီဇာ၏ သင့်ကတေပုခြင်းကို အခန်းတစ်၏ အပေါ်တွင် ထပ်တင်၍ အသုံးပြုရမည်။ ထိုသို့ အသုံးပြုမှု ပြုလုပ်သောအခါ မီလာရိုက် သမိုင်း၏ အမှတ်အသားအဆင့်များကို တစ်စုတစ်စည်းတည်း ဖြစ်စေပြီး၊ ထိုကာလ၌ တံဆိပ်ဖွင့်ခွင့်ခံရသော ဥပုသ်မဖြစ် ဗျာဒိတ်၏ အမှန်တရားအချို့ကိုလည်း အတည်ပြုပေးသည်။ မီလာရိုက် လှုပ်ရှားမှု၏ အခြေခံအုတ်မြစ်နှင့် အလယ်ဗဟိုတိုင်မှာ ဒီယလေအခန်းရှစ်၊ အခန်းငယ်ဆယ့်သုံးနှင့် ဆယ့်လေး၌ ပါရှိသော မေးခွန်းနှင့် အဖြေ ဖြစ်သည်။ မေးခွန်းမှာ—“နစေဉ်ယဇ်ပူဇော်ခင်းနှင့် ပျက်စီးစေသော ပြုမူခင်းကို ဆိုင်သော ဗျာဒိတ်သည် သန့်ရှင်းရာဌာနနှင့် တပ်ဖွဲ့ကို ခြေဖြင့် နင်းချခင်းခံရစေခြင်းမှာ အချိန်မည်မျှ ကြာမည်နည်း?”

သမုမာကျမ်းစာထဲသို့ ထပ်တိုးထည့်သွင်းထားသော စကားလုံးများသည် ရာနှင့်ချီမဟုတ် ထောင်နှင့်ချီရှိနိုင်သော်လည်း၊ ထိုထပ်တိုးစကားလုံးများအနက် “ယဇ်ပူဇော်ခင်း” ဟူသော စကားလုံးတစ်လုံးကိုသာ မှတ်သွင်းတော်မူခြင်းက စာသား၏ မူရင်းအစိတ်အပိုင်းမဟုတ်ကခြား ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ထားသည်။ ထိုစကားလုံးကို သင့်တော်စွာ ဖယ်ရှားလိုက်သောအခါ “နစေဉ်” နှင့် “လွန်ကျွမ်းခင်း” တို့သည် ပျက်စီးစေသော အင်အားနှစ်ရပ် သီးခြားစီဖြစ်ကခြား ထင်ရှားစွာ ဖော်ပြလာသည်။ စစ်စတာ ဝိုက်က “ယဇ်ပူဇော်ခင်း” ဟူသော စကားလုံးသည် လူ့ဥပဒေပညာဖြင့် ထပ်တိုးထည့်သွင်းထားခြင်းဖြစ်ပြီး စာသားနှင့် မသက်ဆိုင်ကခြား အတိအလင်း ဖော်ပြထားသည်။ ထိုတစ်ပိုဒ်တည်း၌ပင် မီလာရိုက်များက “နစေဉ်” ကို အယူမှားဘုရားကိုးကွယ်မှုဟု သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှန်ကန်ကခြားကိုလည်း သူမက ဖော်ထုတ်ထားသည်။ အခန်းငယ် ဆယ့်သုံး၏ မေးခွန်းအတွင်းရှိ သဒ္ဒါဆိုင်ရာ အသုံးအနှုန်းများကို ခရစ်တော်က စစ်စတာ ဝိုက်၏ စာပေများမှတစ်ဆင့် သေချာချာ ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်တော်မူခဲ့ပြီး၊ စာသားများနှင့် ထပ်တိုးပေးထားသော မှတ်သွင်းခံ ညွှန်ကြားချက်များ၏ အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် ထိုမေးခွန်းသည် “သန့်ရှင်းရာဌာနနှင့် ဘုရားသခင်၏လူတို့ကို နှစ်မျိုးလုံး နင်းချဖျက်ဆီးရမည့် အယူမှားဘုရားကိုးကွယ်မှုနှင့်

ပုပ်ရဟန်းမင်းစနစ် ဟူသော ပျက်စီးစေသော အင်အားနှစ်ရပ်နှင့်ဆိုင်သော ဗျာဒိတ်သည် မည်မျှကပြမည်နည်း” ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ထိုကမ္ဘာတွင် နပေဒ်နဇောကို ၁၇၉၈ ခုနှစ်ဖြစ်သော “အဆုံးကာလ” ၌ တည်ရှိနေသည့်အဖြစ် တွေ့မြင်ရသောအခါ၊ သူသည် ပြောင်းလဲခံရသော လူတစ်ဦးကို ကိုယ်စားပြုသဖြင့် Adventism ၏ ဗဟိုတိုင်နှင့် အခြေခံအုတ်မြစ်ကို နားလည်မည့် “ပညာရှိများ” ကိုလည်း ကိုယ်စားပြုသည်။ သူ၏ ပြောင်းလဲခြင်းသည် ထိုအချိန်တွင် တံဆိပ်ဖြည့်ဖွင့်ပေးခံရသော “အသိပညာတိုးပွားခြင်း” ကို နားလည်သည့် “ပညာရှိများ” ကို သတ်မှတ်ဖော်ပြခြင်းလည်း၊ သူ့ကိုယ်ပိုင် ပရောဖက်ဆိုင်ရာ သင့်ကတေပျံမြေက “ဘုရားသခင်၏ လူမျိုးတော် (the host) နှင့် ဘုရားသခင်၏ သန့်ရှင်းရာဌာနကို နင်းချမည့် အပျက်အစီးဖြစ်စေသော အာဏာ၊ အယူမှားဘုရားကိုးကွယ်မှုနှင့် ပုပ်ရဟန်းမင်းစနစ်၏ တန်ခိုး” နှင့်စပ်လျဉ်းသော ရူပါရုံသည် “မည်မျှကပြမည်နည်း” ဟူသော မေးခွန်း၏ အကခြင်းအရာဖြစ်သည့် သမိုင်းကို တိုက်ရိုက် ပုံဖော်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ “အသိပညာတိုးပွားခြင်း” ကို နားလည်သည့် “ပညာရှိသော ကညာ” ၏ သင့်ကတေတစ်ခုအဖြစ်၊ သူသည် William Miller ကို ကိုယ်စားပြုသည်။ အကခြင်းမှာ Miller သည် ၁၇၉၈ ခုနှစ်ဖြစ်သော “အဆုံးကာလ” ၌ စတင်ခဲ့သော သမိုင်းအတွင်း “ပညာရှိ” ဖြစ်ခဲ့ကြသူများ၏ သင့်ကတေဖြစ်သောကခြင်း ဖြစ်သည်။

နပေဒ်နဇောသည် “အဆုံးကာလ” ၏ လမ်းမှတ်အမှတ်အသားကို ကိုယ်စားပြုသော သင့်ကတေဖြစ်ပြီး ၎င်းကို ပထမအခန်းအပေါ် ထပ်တင်၍ကပြသည့်လျှင်လည်း ထိုကာလ၌ ပထမကောင်းကင်တမန်၏ ရောက်ရှိလာခြင်းကို ကိုယ်စားပြုသည်။ အကခြင်းမှာ စတုတ္ထအခန်းတွင် ဒန်ယလေသည် သတိပေးသတင်းစကားကို နပေဒ်နဇောအား ပေးအပ်သော “နာရီ” သည် ပထမကောင်းကင်တမန် ရောက်ရှိလာသည့် အချိန်ကို မှတ်သားထားပြီး၊ ထိုအချိန်မှာ 1798 ခုနှစ်ဖြစ်သောကခြင်းဖြစ်သည်။ နပေဒ်နဇောအပေါ် တရားစီရင်ခြင်း ရောက်ရှိလာသော “နာရီ” သည် 1844 ခုနှစ် အောက်တိုဘာ 22 ရက်တွင် ဘုရားသခင်၏ စုံစမ်းစစ်ဆေးသော တရားစီရင်မှု စတင်သည့် “နာရီ” ကို ကိုယ်စားပြုသည်။ စတုတ္ထအခန်းရှိ နပေဒ်နဇော၏ သင့်ကတေသဘာဝမှ ဖြစ်ပေါ်လာသော လမ်းမှတ်အမှတ်အသားများမှာ BC 723, 538, 1798 (အဆုံးကာလ) နှင့် 1844 ခုနှစ် အောက်တိုဘာ 22 ရက် တို့ဖြစ်ကြသည်။

ဒံယလေကျမ်း အခန်းကြီးတစ်တွင် တွေ့ရသော မီလာရိုက်သမိုင်း၏ မှတ်တိုင်များသည် ယဟေဓာယကျမ်းနှင့် စတင်လာသည်။ ယဟေဓာယကျမ်းသည် ၁၇၉၈ ခုနှစ်၌ “အဆုံးကာလ” သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သော ပထမသတင်းစကား၏ အာဏာပေးခန့်အပ်ခြင်းကို သင့်ကတေပြုသည်။ ယဟေဓာယကျမ်းဖြင့် ကိုယ်စားပြုထားသော ပထမသတင်းစကား၏ အာဏာပေးခန့်အပ်ခြင်းသည် ၁၈၄၀ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၁ ရက်ကို အမှတ်အသားပြုသည်။ ယဟေဓာယကျမ်းအား အောင်နိုင်ခြင်းသည် ကုရုမင်း၏ အမိန့်ပန်တမ်းဖြင့် အဆုံးသတ်သော ဗာဗုလုန်အုပ်စိုးမှု၏ ခုနှစ်ဆယ်နှစ်ကာလကို စတင်စေသည်။ ဒံယလေအခန်းကြီးတစ်သည် အစာအာဟာရဆိုင်ရာ စမ်းသပ်မှုတစ်ရပ်ဖြင့် ကိုယ်စားပြုထားသော အဆင့်သုံးဆင့်ပါ စမ်းသပ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်တစ်ရပ်ကို ဖော်ထုတ်ပြသပြီး ထိုနောက် မြင့်သာသော စမ်းသပ်မှုတစ်ရပ်ကို လိုက်ပါလာစေကာ၊ နောက်ဆုံးတွင် အတည်ပြုစစ်ဆေးသည့် စမ်းသပ်ချက်တစ်ရပ်ဖြင့် အဆုံးသတ်သည်။ ထိုစမ်းသပ်ချက်သုံးရပ်သည် ၁၈၄၀ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၁ ရက်ကို ကိုယ်စားပြုသည်။ အကခြင်းမူကား၊ ယရှေခရစ်တော်တည်းဟူသော မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်ထက်မျှ နည်းပါးခြင်းမရှိသော တန်ခိုးကြီးကောင်းကင်တမန်သည် ဘုရားသခင်၏ လူမျိုးတော်တို့ ထိုအချိန်တွင် “စား” ရမည့် စာအုပ်ငယ်တစ်အုပ်ကို ယူဆောင်လျက် ကောင်းကင်မှ ဆင်းသက်လာခဲ့သကဲ့သို့၊ ဒံယလေနှင့် သစ္စာရှိသူ သုံးဦးတို့သည်လည်း ဗာဗုလုန်၏ အစားအစာကိုမစားဘဲ ပဲမျိုးစုံအစာကို ရွေးချယ်စားသုံးခဲ့ကြသည်။

ထိုဖွဲ့စည်းခြင်း၏ ဒုတိယစမ်းသပ်မှုသည် မီလာ၏သတင်းစကား (ပထမကောင်းကင်တမန်၏ သတင်းစကား) ကို ပရိတ်စတီအိုအသင်းတစ်ခုက ငြင်းပယ်ခြင်း ထင်ရှားပေလျှင်လျှင်မူကို ကိုယ်စားပြုခဲ့သည်။ ထိုအခါ မီလာလိုက်လုပ်ရှားမှုနှင့် ထိုနောက် လမ်းလှည့်သွားသော ပရိတ်စတီအိုအသင်း၏ မိမိတို့၏ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို စတင်ခဲ့သော ပရိတ်စတီအိုအသင်းတစ်ခုအား ကွာခြားချက်တစ်ရပ်ကို မငြိမ့်နိုင်လာခဲ့ပါ။ ထိုအုပ်စုနှစ်ခုအကြားရှိ ကွာခြားချက်သည် ဗာဗုလုန်အစာအဟာရအစား ကောင်းကင်ဘုံဆိုင်ရာအစာကို စားသုံးခြင်းကမူ ခံယူလေနှင့် သစ္စာရှိသူ သုံးဦးတို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာသည် ပိုမိုလှပကောင်းမွန်၍ ပိုမိုပညာဝင်စိုင့်သောကဲ့သို့ အလွန်ထင်ရှားခဲ့သည်။ ထိုကွာခြားချက်သည် သမုမာကျမ်းစာဆိုင်ရာ 1843 ခုနှစ်၏ အဆုံး (April 19, 1844) တွင် အပျိုကညာဆယ်ဦး၏ ဥပမာရှိ စောင့်ဆိုင်းရသောအချိန် ရောက်ရှိလာသောအခါ ထင်ရှားစွာ အမှတ်အသားခံခဲ့ရသည်။

တတိယစမ်းသပ်မှုသည် အဆုံးအဖြတ်ပေးသော စမ်းသပ်မှုဖြစ်ပြီး သုံးနှစ်ကပြုပြီးနောက် “အချိန်” ရောက်လာသည့်အခါ နဘောဒန်နော့ကိုယ်တိုင် ဒီယလေနှင့် ထူးချွန်သူ သုံးဦးကို ဘာဘုလုန်၏ ပညာရှိများထက် “ဆယ်ဆ” ပိုကောင်းသည်ဟု စီရင်၍ ကြေညာခဲ့သော 1844 ခုနှစ် အောက်တိုဘာ 22 ရက်ကို ကိုယ်စားပြုသည်။ ဒီယလေ အခန်းကဏ္ဍ 4 ကို အခန်းကဏ္ဍ 1 အပေါ်တွင် တင်ကြည့်လျှင် 1798 ခုနှစ်ရှိ “အဆုံးကာလ” မှ အစပြုသော မီလာရိုက်သမိုင်း၏ မှတ်တိုင်များ၊ 1840 ခုနှစ် ဩဂုတ် 11 ရက်တွင် ပထမ ကောင်းကင်တမန်၏ သတင်းစကားအား ခွန်အားပေးခြင်း၊ 1844 ခုနှစ် ဧပြီ 19 ရက်ရှိ ပထမ စိတ်ပျက်ခြင်း၊ နှင့် 1844 ခုနှစ် အောက်တိုဘာ 22 ရက်ရှိ ကြီးမားသော စိတ်ပျက်ခြင်းတို့ကို ရရှိစေသည်။

မီလာရိုက်သမိုင်း၏ သတ်မှတ်ထားသော လမ်းညွှန်အမှတ်များကို ဖော်ထုတ်ပြောဆိုခြင်းထက်သာလွန်၍ အခန်းနှစ်ခန်းကို “line upon line” အရ တစ်စိတ်တစ်ဆက်တည်း ပေါင်းစည်း၍ ကြည့်သော်၊ ပထမကောင်းကင်တမန်၏ သတင်းစကားကို ဖော်ပြသောကဲ့သို့ နှစ်ထောင်သုံးရာနှင့်ဆိုင်သော အခြေခံသွန်သင်ချက်၏ အကခြင်းအရာဖြစ်သော လူဆိတ်ညံ့စသော အာဏာနှစ်ရပ်ကိုလည်း သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ပေးပြီး ထိုအပေါ် ဒီယလေ အခန်းကဏ္ဍ ၅ ၏ သုံးဆင့်ပါ စမ်းသပ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်ကိုလည်း ဖော်ပြပေးသည်။ ထိုလုပ်ငန်းစဉ်သည် ဒီယလေကျမ်းကို တံဆိပ်ဖည့်သည့်အခါတိုင်း အမဲပြောင်း ဖြစ်ပေါ်လာလေ့ရှိသည်။

ထိုအပေါ် ၁၇၉၈ ခုနှစ်၌ ပညာရှိတို့၏ သင်ကတေအဖွဲ့ နှစ်ပေါင်းနှစ်ခုလောက်သည် လေးကမြဲမြဲအခန်း၌ပါရှိသော သူ၏ ဒုတိယအိပ်မက်နှင့် ဆက်စပ်လျက်၊ နောက်ပိုင်းတွင် စစ်မှန်သော ပရိတ်စတီအိုအသင်းဖြစ်လာမည့် လုပ်ရှားမှု၏ ပိုင်ရှင်ဖြစ်သော ဝီလျံ မီလာကို ကိုယ်စားပြုခြင်းလည်း ၎င်းတို့က သတ်မှတ်ကြသည်။ အဒဗင်တစ်ဝါဒ၏ အခြေခံသမုမာတရားများကို ကိုယ်စားပြုသော ဝီလျံ မီလာ၏ အမှတ်တံဆိပ်ကို ဟဗကုကုတ်၏ ကျောက်ပန်းနှစ်ပန်းပေါ်တွင် ကိုယ်စားပြုထားပြီး ထို သန့်ရှင်းသော ကျောက်ပန်းနှစ်ပန်းစလုံး၏ ပြုပြင်ဆင်ထုတ်လုပ်ခြင်း၌ ဘုရားသခင်က ညွှန်ကြားတော်မူခဲ့သည်။

မီလာသည် မှန်ကန်စွာ မမိမိနိုင်ခဲ့သော ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သမုမာတရားအချို့ ရှိခဲ့သည်။ အကခြင်းမူကား၊ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို သူက မြင်ခဲ့သော အမိန့်ရောက် ပျက်စီးစေသော အာဏာသုံးရပ် ရှိကြောင်းကို သူအား အသိအမှတ်မပြုနိုင်စေခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုအာဏာများမှာ သာသနာမဲ့ဝါဒ (နဂါး) တစ်ရပ်တည်းသာ မဟုတ်ဘဲ၊ ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးဆိုင်ရာ အာဏာဝါဒ (သားရဲ) နှင့် ဖောက်ပြန်သွားသော ပရိတ်စတီအိုအသင်း (အတုအယောင်ပရောဖက်) တို့လည်း ပါဝင်သည်။ ဘုရားသခင်၏ အုပ်ထိန်းတော်မူခြင်းအရ သမိုင်းထဲတွင် သူ၏ အမိန့်ရောက်သတ်မှုကြောင့် အကန့်အသတ်ရှိခဲ့သော မီလာ၏ ထိုပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ချက်ချင်း ဟဗကုကုတ်၏ သန့်ရှင်းသော ကျောက်ပန်းနှစ်ပန်းပေါ်တွင် ကိုယ်စားပြုထားခဲ့ပေ။

ဒန်နီယလေ အခန်း ၄ ၌ပါရှိသော နဘုခဒ်နဇော၏ ဒုတိယအိပ်မက်သည် ဝီလျမ် မီလာ၏ ဒုတိယအိပ်မက်ကို ကိုယ်စားပြုသည်။ အိပ်မက်နှစ်ခုစလုံးသည် “ခုနစ်ကာလ” ကို ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်ရိုက်ဂျိုး၊ မီလာ၏ အိပ်မက်သည် ၁၈၆၃ ခုနှစ်တွင် စတင်ခဲ့သော သူ၏အမှုတော်ကို ပယ်ချခင်းကို ဖော်ပြကာ၊ ညသန်းခေါင်ကုန်းကန်ကြာသံတိုင်အောင် တဖြည်းဖြည်း ပိုမိုပြင်းထန်လာသည်ကို ဖော်ထုတ်ပြသည်။ အိပ်မက်နှစ်ခုစလုံးသည် ကွဲပြားစွာခေါင်းကာလတစ်ရပ်ပိုမိုနောက် နိုင်ငံတော်တစ်ရပ် ပြန်လည်တည်ထောင်ခံရခင်းဖြင့် အဆုံးသတ်သည်။ ဤအကကြောင်းကကြောင့်၊ ၁၇၉၈ ခုနှစ်တွင် တံဆိပ်ဖိဖြင့်ခံခဲ့ရသော ဥပဒေမကြီး၏ ဗျာဒိတ်တော်ကို တိုက်ရိုက်မစဉ်းစားမီ၊ မီလာ၏ ဒုတိယအိပ်မက်ကို ဦးစွာ သုံးသပ်မည်။

“မမပြင်နိုင်သော လက်တစ်ပါးအားဖြင့် ဘုရားသခင်သည် ထူးဆန်းစွာ အနုပညာမကြောက်ပျံ့လှပထားသော သတေတကာငယ်တစ်လုံးကို ကျွန်ုပ်ထံ ပို့တော်မူသည်ဟု အိပ်မက်မက်ရ၏။ ထိုသတေတကာသည် အလျား ဆယ်လက်မခန့်ရှိ၍ အနံ့နှင့် အမမြေ ခြောက်လက်မစီရှိကာ၊ အနက်ရောင်သစ်သားနှင့် ပုလဲတို့ကို အနုစိတ် မျှပြန်အလှဆင်ထားခင်းဖြင့်ဖြစ်၏။ သတေတကာတွင် သတေတစ်ချောင်း ချိတ်ဆက်ထားရှိ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ထိုသတေကို ချက်ချင်းယူ၍ သတေတကာကို ဖွင့်လိုက်ရာ၊ ကျွန်ုပ်၏ အံ့ဩခင်းနှင့် အံ့အားသင့်ခင်းအတွက်၊ ၎င်းသည် အမျိုးမျိုးအစားစား၊ အရွယ်အစားမတူသော ရတနာများ၊ စိန်များ၊ အဖိုးတန်ကျောက်မျက်များ၊ ထိုပြင် အရွယ်အစားနှင့် တန်ဖိုးအမျိုးမျိုးရှိသော ရွှေငွေဒေဒါးများဖြင့် ပြည့်နှက်နေသည်ကို တွေ့ရ၏။ ထိုအရာများကို သတေတကာအတွင်း မိမိတို့၏ သက်ဆိုင်ရာနရောအသီးသီး၌ လှပစွာ စီစဉ်ထားရှိပြီး၊ ထိုသို့ စီစဉ်ထားသောကြောင့် ၎င်းတို့သည် နှုတ်အလင်းတော်နှင့် ဘုန်းအာနုဘော်တို့မှတစ်ပါး အခြားအရာတစ်စုံတစ်ခုနှင့် မညီမျှနိုင်သော အလင်းနှင့် ဘုန်းတော်ကို ပြန်လည်ထင်ဟပ်စေကေ၏။

“၎င်း၏အတွင်းပါဝင်သည့်အရာများ၏ တောက်ပလင်းလက်မှု၊ လှပမှုနှင့် တန်ဖိုးအကျိုးမြတ်မှုကြောင့် ၎င်းလုံးသည် အလွန်ဝမ်းမမြောက်နေသော်လည်း၊ ဤအံ့ဩဖွယ်မမြေကွင်းကို ငါတစ်ယောက်တည်းသာ ခံစားပျော်ရွှင်ရမည်မှာ ငါ၏တာဝန်မဟုတ်ဟု ငါထင်မမြင်ခဲ့သည်။ ထိုကကြောင့် ငါသည် ၎င်းကို ငါ၏အခန်းအတွင်းရှိ အလယ်စားပွဲပေါ်တွင် တင်ထားပြီး၊ ဤအသက်တာ၌ လူသားမမြေဖူးသမျှအနက် အဘိဓာန်တော်တကာအလွန်ဘုန်းအသရေကျော်၍ အလင်းရောင်တောက်ပသော ဤမမြေကွင်းကို မမြေလိုစိတ်ရှိသူ အားလုံး လာရောက်ကညီရူနိုင်ကကြောင့် အသိပေးလိုက်သည်။”

“လူများသည် ဝင်လာကပြု၏။ အစအဦး၌ အရအေတွက်နည်းပါးသော်လည်း၊ နောက်ပိုင်းတွင် လူအုပ်ကြီးတစ်စုအထိ တိုးများလာကကြောင့်၊ သူတို့သည် သတေတကာငယ်အတွင်းသို့ ပထမဦးစွာ ကညီရူကပြုအခါ၊ အံ့ဩဝမ်းမမြေကွင်း၍ ပျော်ရွှင်သံဖြင့် ဟစ်အော်ကပြု၏။ သို့ရာတွင် ကညီရူနေသူများ များပြားလာသည်နှင့်အမျှ၊ လူတိုင်းသည် ရတနာများကို လက်ဖွင့်ကိုင်တွယ်၍ နှုတ်ယူကပြုပြီး၊ ၎င်းတို့ကို သတေတကာငယ်အတွင်းမှ ထုတ်ယူကာ စားပွဲပေါ်တွင် ပြန်ကပ်ကြ၏။ ထိုအခါ ငါသည် ပိုင်ရှင်က သတေတကာငယ်နှင့် ရတနာများကို ငါလက်မှ ပြန်လည်တောင်းခံမည်ကို စတင်စဉ်းစားမိလေ၏။ အကယ်၍ ၎င်းတို့ကို ပြန်ကပ်ကြမိပါက၊ ယခင်ကဲ့သို့ သတေတကာငယ်အတွင်း ၎င်းတို့၏ နရောအသီးသီး၌ ပြန်လည်ထားနိုင်တော့မည်မဟုတ်ဟု ငါထင်မမြေမိ၏။ ထိုပြင် ထိုတာဝန်ယူမှုကို ငါသည် မည်သို့မျှ မဖြေရှင်းနိုင်တော့မည်ဟု ခံစားမိလေ၏။ အကကြောင်းမူကား ထိုတာဝန်သည် အလွန်ကျိုးမားလှမည်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ထိုနောက် ငါသည် လူများကို ၎င်းတို့အား လက်မထိကကြွန်၊ သတေတကာငယ်အတွင်းမှ မယူထုတ်ကကြွန် တောင်းပန်စပြု၏။ သို့သော် ငါ တောင်းပန်လေလေ၊ သူတို့သည် ပို၍ ပြန်ကပ်ကြလေလေ ဖြစ်ကကြောင့်၊ ယခုမူ သူတို့သည် ထိုရတနာများကို အခန်းတစ်ခန်းလုံး၌၊ ကမြီးပြင်ပပေါ်တွင်လည်းကောင်း၊ အခန်းအတွင်းရှိ ပရိဘောဂအပိုင်းအစတိုင်းပေါ်တွင်လည်းကောင်း၊ နရောအနံ့ ပြန်ကပ်ပြန်ကေပြုရလေ၏။”

“ထိုနောက် သူတို့သည် စစ်မှန်သော ရတနာများနှင့် ငွေဒင်္ဂါးများအကဲဖြင့် အတုပုဂ္ဂိုလ်ထားသော ရတနာများနှင့် အတုငွေဒင်္ဂါးများကို မရမေတွက်နိုင်အောင် ဖန်တီးထုတ်ကုန်ခြင်းကို ငါမမြင်လေ။ သူတို့၏ နိမ့်ကျသော အပူအမှုနှင့် ကျေးဇူးမသိတတ်ခြင်းကကြောင့် ငါသည် အလွန်တရာ အမျက်ထွက်၍၊ ထိုအမှုအတွက် သူတို့ကို ပြစ်တင်ဆုံးမကာ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချလေ၏။ သို့ရာတွင် ငါက ပို၍ ပြစ်တင်ဆုံးမလေ၏။ သူတို့ကလည်း စစ်မှန်သော ရတနာများအကဲဖြင့် အတုရတနာများနှင့် အတုငွေဒင်္ဂါးများကို ပို၍ ဖန်တီးထုတ်ကုန်လေ၏။”

“ထိုနောက် ငါသည် ကိုယ်ခန့်ခွဲဆိုင်ရာ စိတ်ဝိညာဉ် အလွန်စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်လာ၍၊ သူတို့ကို အခန်းထဲမှ နှင်ထုတ်ရန် ကိုယ်ခန့်ခွဲအားကို စတင်အသုံးပြုခဲ့သည်။ သို့သော် ငါက တစ်ယောက်ကို တွန်းထုတ်နေစဉ်တွင်၊ အခြား သုံးယောက်က ဝင်လာပြီး ဖုန်မှုန့်၊ ထွန်ကျန်၊ သဲနှင့် အမှိုက်အမျိုးမျိုးကို သယ်ဆောင်ဝင်လာကာ ပြောပြ၍၊ နောက်ဆုံးတွင် စစ်မှန်သော ရတနာများ၊ စိန်များနှင့် ဒင်္ဂါးများ အားလုံးကို ဖုံးအုပ်သွားကုန်၍၊ ထိုအရာများကို မျက်စိမမြင်ကွင်းမှ လုံးဝကွယ်ပျောက်သွားစေခဲ့သည်။ ထို့ပြင် သူတို့သည် ငါ၏ ရတနာသတေ့တာကိုလည်း ဖျက်ဆီးကွဲကွဲပြုစေပြီး ၎င်း၏အစိတ်အပိုင်းများကို အမှိုက်များအကဲဖြင့် ပြန်ကျစေခဲ့သည်။ ငါ၏ ဝမ်းနည်းခြင်းနှင့် အမျက်ဒေါသကို မည်သူမျှ အရေးမထားကပြော ငါထင်မိသည်။ ငါသည် အားလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် စိတ်ပျက်အားလျော့၍ စိတ်ဓာတ်ချွတ်ယွင်းသွားကာ၊ ထိုင်ချပိုင်း ငိုကြွေးလျက်နေခဲ့သည်။”

“ဤသို့ ငါ၏ ကြီးမားသော ဆုံးရှုံးမှုနှင့် ငါ့အပေါ်ရှိ တာဝန်ခံမှုအတွက် ငိုကြွေးမပြည့်တမ်းနေစဉ်တွင်၊ ဘုရားသခင်ကို ငါ သတိရ၍၊ ကိုယ်တော်သည် ငါ့ထံ အကူအညီ ပို့တော်မူပါစေဟု အလွန်ပင့်ပေးပူဇော် ဆုတောင်းလေ၏။ ချက်ချင်းပင် တံခါးဖွင့်လျက်၊ လူတစ်ယောက်သည် အခန်းထဲသို့ ဝင်လာ၏။ ထိုအခါ လူအပေါင်းတို့သည် အခန်းမှ ထွက်သွားကုန်၍၊ ထိုသူသည် လက်ထဲ၌ ဖုန်တံမကြဲတစ်ချောင်း ကိုင်ဆောင်လျက်၊ ပြောင်းပေါက်များကို ဖွင့်ပေးခဲ့၏။ အခန်းအတွင်းမှ ဖုန်မှုန့်နှင့် အမှိုက်အကျန်များကို တံမကြဲဖြင့် လှည်းရှင်းစေခဲ့သည်။”

“အမှိုက်ပုံကပြားတွင် အဖိုးတန် ရတနာအချို့ ပြန်ကျလျက်ရှိသဖြင့်၊ ကျွန်ုပ်သည် သူ့အား သည်းခံ၍ မပြုစေခြင်းငှာ အော်ဟစ်တောင်းပန်ခဲ့သည်။”

သူသည် ကျွန်ုပ်အား “မကကြောက်နှင့်” ဟု မိန့်တော်မူ၍၊ အကကြောင်းမှာ သူသည် “သူတို့ကို စောင့်ရှောက်မည်” ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

“ထိုနောက် သူသည် ဖုန်မှုန့်နှင့် အမှိုက်သရိုက်များ၊ အတုရတနာများနှင့် အတုငွေစေ့များကို တိုက်ခတ်ရှင်းလင်းနေစဉ်၊ ထိုအရာအားလုံးသည် မိုးတိမ်ကဲ့သို့ ထ၍ ပြောင်းပေါက်မှ အပြင်သို့ ထွက်သွားကပြီပြီ လှည့်လည်လည်း ၎င်းတို့ကို တိုက်ယူသွားလေ၏။ ဆူညံလှုပ်ရှားမှုအကဲဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် ခဏမျှ မျက်စိမှိတ်ထားမိ၏။ ပြန်ဖွင့်ကြည့်သောအခါ အမှိုက်သရိုက်အားလုံး ပျောက်ကွယ်သွားခဲ့ပါပြီဖြစ်၏။ အဖိုးတန်ရတနာများ၊ စိန်များ၊ ရွှေငွေဒင်္ဂါးများသည် အခန်းတစ်ခန်းလုံးအနှံ့ အလွန်များပြားစွာ ပြန်ကျလျက် ရှိနေကြ၏။”

“ထိုနောက် သူသည် စားပွဲပေါ်တွင် ယခင်အရာထက် များစွာ ပို၍ ကြီးမားလှပသော ရတနာသတေ့တာတစ်လုံးကို တင်ထားပြီး ရတနာများ၊ စိန်များ၊ ဒင်္ဂါးများကို လက်တစ်ဆုပ်စီ စုဆောင်းကာ ထိုရတနာသတေ့တာထဲသို့ ပစ်ထည့်လေ၏။ ထိုသို့ ပစ်ထည့်နေရာမှ စိန်အချို့သည် အပ်ဖျားအရွယ်ထက်ပင် မကြီးသော်လည်း တစ်လုံးမျှ မကျန်ရစ်တော့ချေ။”

ထိုနောက် ကိုယ်တော်သည် ကျွန်ုပ်အား “လာ၍ကြည့်လော့” ဟု ခေါ်တော်မူ၏။

“ကျွန်ုပ်သည် အလောင်းထည့်သတေ့တာအတွင်းသို့ ကြည့်ရှုခဲ့သော်လည်း၊ မမြင်ကွင်းကြောင့် မျက်စိများမှာ တောက်ပလွန်းသဖြင့် မကြည့်နိုင်သကဲ့သို့ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုအရာတို့သည် မိမိတို့၏

ယခင်ဘုန်းတန်ခိုးထက် ဆယ်ဆ ပို၍ တောက်ပနေကေပြန်သည်။ ထိုအရာတို့ကို ဖုန်မှန်ထဲသို့ ပစ်ဖန်၍ နင်းချခဲ့သော ထိုဆိုးယုတ်သူများ၏ ခြေထောက်များက ငြောင့် သံထဲတွင် ပွတ်တိုက်သန်စင်ခံရသကဲ့သို့ ဖြစ်နေကေပြန်သည်ဟု ကျွန်ုပ် ထင်မိခဲ့သည်။ ထိုအရာတို့သည် အလောင်းထည်သေတော့တာအတွင်း၌ အလွန်လှပသော အစီအစဉ်ဖြင့် တစ်ခုစီ မိမိ၏နရောဉ် စီရင်ထားကပြီ။ ၎င်းတို့ကို အထဲသို့ ပစ်ထည့်ခဲ့သော လူ၏ လက်ရာက မြီးတမ်းမှ သို့မဟုတ် ထိခိုက်ဒဏ်ရာ၏ လက္ခဏာ တစ်စုံတစ်ရာမျှ မမငြိရပေ။ ကျွန်ုပ်သည် ဝမ်းမငြောက်ခင်းအလွန်ကငြောင့် အော်ဟစ်လိုက်ပါပြီ။ ထိုအော်ဟစ်သံကငြောင့် ကျွန်ုပ် နိုးလာခဲ့သည်။”
Early Writings, 81-83.

လာမည့်ဆောင်းပါးတွင် Miller ၏အိပ်မက်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ဆွေးနွေးပါမည်။

အောက်ပါသည် Advent Herald တွင် Miller ၏အိပ်မက်ကို ထုတ်ဝေခဲ့စဉ် James White က ရေးသားခဲ့သော William Miller ၏ ဒုတိယအိပ်မက်အတွက် နိဒါန်းဖြစ်သည်။

“အောက်တွင်ဖော်ပြထားသော အိပ်မက်ကို လွန်ခဲ့သော နှစ်နှစ်ကျော်က Advent Herald တွင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ထိုအခါ ငါသည် ၎င်းက ကျွန်ုပ်တို့၏ အတိတ် ဒုတိယအကျိမ် ကျွဲငြားခြင်းဆိုင်ရာ အတွဲအကျိမ်ကို ထင်ရှားစွာ ဖော်ပြနေကေငြောင့်ကို မငြိရပါ။ ဘုရားသခင်သည် ပန္နဲကျဲနသေသော သိုးစု၏ အကျိုးအတွက် ထိုအိပ်မက်ကို ပေးတော်မူခဲ့ကေငြောင့်ကိုလည်း မငြိရ၏။”

“ထာဝရဘုရား၏ ကြီးမြတ်၍ ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော နှစ်ရက်သည် နီးကပ်လာခြင်း၏ လက္ခဏာများအနက်၊ ဘုရားသခင်သည် အိပ်မက်များကို ချထားတော်မူ၏။ Joel 2:28-31; Acts 2:17-20 ကိုကည့်ပါ။ အိပ်မက်များသည် နည်းလမ်းသုံးမျိုးဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည်။ ပထမ၊ ‘အလုပ်အကိုင်များပဏ္ဍိတအားဖြင့်’ ဖြစ်နိုင်သည်။ Ecclesiastics 5:3 ကိုကည့်ပါ။ ဒုတိယ၊ စာတန်၏ မစင်ကပြုသော ဝိညာဉ်နှင့် လှည့်ဖြားမှုအောက်၌ ရှိသောသူတို့သည်၊ သူ၏ လွှမ်းမိုးမှုအားဖြင့် အိပ်မက်များ မငြိနိုင်ကပြန်သည်။ Deuteronomy 8:1-5; Jeremiah 23:25-28; 27:9; 29:8; Zechariah 10:2; Jude 8 ကိုကည့်ပါ။ တတိယ၊ ဘုရားသခင်သည် ကောင်းကင်တမန်များနှင့် သန်ရင်းသော ဝိညာဉ်တော်၏ အမှုဆောင်ခြင်းအားဖြင့် ရောက်လာသော အိပ်မက်များမှတစ်ဆင့်၊ မိမိလူတို့ကို အစဉ်အမြဲပြင်ကပြားတော်မူခဲ့သကဲ့သို့ ယခုတိုင် အနည်းနှင့်အများ သင်ကပြားတော်မူလျက်ရှိ၏။ သမုမာတရား၏ ကပြိုင်လင်သော အလင်း၌ တည်နေသောသူတို့သည် ဘုရားသခင်က မိမိတို့အား အိပ်မက်ပေးတော်မူသောအခါ သိကပြီမ့်မည်။ ထိုသို့သောသူတို့သည် မမှန်သော အိပ်မက်များကငြောင့် လှည့်ဖြားခံရ၍ လမ်းလွဲသွားကပြန်မဟုတ်။”

“ထိုနောက် ကိုယ်တော်က၊ ယခု ငါ၏စကားတို့ကို နားထောင်ကပြော့။ သင်တို့အထဲတွင် ပရောဖက်တစ်ဦးရှိလျှင်၊ ငါ ထာဝရဘုရားသည် ကိုယ်ကို သူ့အား ရူပါရုံဖြင့် ထင်ရှားစေမည်။ အိပ်မက်အားဖြင့်လည်း သူနှင့် ပြောဆိုမည်’ ဟု မိန့်တော်မူ၏။” တောလည်ရာ ၁၂:၆။ ယာကုပ်ကလည်း “ထာဝရဘုရား၏ ကောင်းကင်တမန်သည် အိပ်မက်၌ ငါ့အား ပြောဆို၏။” ဟု ဆို၏။ ကမ္ဘာဦး ၃၁:၂။ “ဘုရားသခင်သည် ညအိပ်မက်၌ ဆီးရီးယားလူ လာဗန်ထံသို့ ကပြောတော်မူ၏။” ကမ္ဘာဦး ၃၁:၂၄။ ယောသပ်၏ အိပ်မက်များကို [ကမ္ဘာဦး ၃၇:၅-၉] ဖတ်ကပြော့။ ထိုနောက် အဲဂုတ္တုပပြည်၌ ထိုအိပ်မက်များ ပြည့်စုံလာခြင်း၏ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ ဖြစ်ရပ်ကိုလည်း ဖတ်ကပြော့။ “ဂိဗောဇ်၌ ထာဝရဘုရားသည် ညအိပ်မက်၌ ဆော်လမန်အား ထင်ရှားတော်မူ၏။” ၁ ဘုရင်များ ၃:၅။ ဒံယလေ အခန်းကြီး၂၂ ၌ ပါရှိသော အလွန်ကြီးမြတ်၍ အရေးပါသော ရုပ်တုကြီးကို အိပ်မက်ဖြင့် ပေးတော်မူခဲ့သကဲ့သို့၊ အခန်းကြီး၂၇ ၌ ပါရှိသော သားရဲလေးကောင် စသည်တို့ကိုလည်း ထိုနည်းတူ ပေးတော်မူ၏။ ဟရေဒ်မင်းသည် ကလေးသူငယ်ကယ်တင်ရှင်ကို ဖျက်ဆီးရန် ရှာဖွေစဉ်၊ ယောသပ်သည် အဲဂုတ္တုပပြည်သို့ ထွက်ပြေးရန် အိပ်မက်၌ သတ်ပေးခြင်းကို ခံရ၏။ မသံ ၂:၁၃။

“နောက်ဆုံးသောနရေကများ၌ ဖြစ်လတုတံဟု ဘုရားသခင် မိန့်တော်မူသည်အတိုင်း၊ ငါ၏ဝိညာဉ်တော်ကို လူ့အပေါင်းတို့အပေါ်သို့ ငါသွန်းလောင်းမည်။ သင်တို့၏ သားသမီးတို့သည် ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်မည်။ သင်တို့၏ လူငယ်တို့သည် ဗျာဒိတ်ရူပါရုံများကို မငြိမငြိမ်းမည်။ သင်တို့၏ လူအိုတို့သည် အိပ်မက်များကို မငြိမက်ကငြိမ်းမည်။” တမန်တော်ဝတုထု ၂:၁၇။”

“အိပ်မက်များနှင့် ရူပါရုံများအားဖြင့် ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ဆုကျေးဇူးသည် ဤတွင် သန့်ရှင်းသောဝိညာဉ်တော်၏ အသီးဖွဲ့ပေးခြင်း နှင့်နောက်ဆုံးသောကာလ၌လည်း အမှတ်လက္ခဏာတစ်ရပ်အဖြစ် တည်ထောင်နိုင်လောက်အောင် ထင်ရှားပေါ်လွင်လာရမည်ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ဧဝံဂေလိအသင်းတော်၏ ဆုကျေးဇူးများထဲမှ တစ်ခုဖြစ်သည်။”

“ထိုနောက် ကိုယ်တော်သည် အချို့တို့ကို တမန်တော်များအဖြစ်လည်းကောင်း၊ အချို့တို့ကို ပရောဖက်များအဖြစ်လည်းကောင်း၊ အချို့တို့ကို သတင်းကောင်းကဏ္ဍသုများအဖြစ်လည်းကောင်း၊ အချို့တို့ကို သိုးထိန်းများနှင့် ဆရာများအဖြစ်လည်းကောင်း ပေးတော်မူ၏။ ထိုသို့ပေးတော်မူခြင်းမှာ သန့်ရှင်းသူတို့ကို ပည့်စုံစေရန်၊ အမှတ်တော်ဆောင်ရွက်ခြင်းအလုပ်အတွက်၊ ခရစ်တော်၏ကိုယ်ခန္ဓာကို တည်ဆောက်တိုးပွားစေရန် ဖြစ်၏။” ဖေက် ၄:၁၁-၁၂။

“ဘုရားသခင်သည် အသင်းတော်၌ အချို့သောသူတို့ကို ခန့်ထားတော်မူ၏။ ပဌမမှာ တမန်တော်များ၊ ဒုတိယမှာ အနာဂတတိဆရာများ စသည်ဖြစ်၏။ ၁ ကောရိန္နသု ၁၂:၂၈။ ‘အနာဂတတိဟောပြောခြင်းများကို မထိမဲ့မငြိမပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်’ ၁ သက်သာလောနိ ၅:၂၀။ ထို့ပြင် တမန်တော်ဝတုထု ၁၃:၁; ၂၁:၉; ရောမ ၇:၆; ၁ ကောရိန္နသု ၁၄:၁, ၂၄, ၃၉ ကိုလည်း ကြည့်ပါ။ အနာဂတတိဆရာများ သို့မဟုတ် အနာဂတတိဟောပြောခြင်းများသည် ခရစ်တော်၏အသင်းတော်ကို တည်ဆောက်ပေးတော်မူရန်အတွက်ဖြစ်ကြ၏။ ထို့ပြင် ဧဝံဂေလိဆရာများ၊ သင်းအုပ်ဆရာများနှင့် ဆရာများ မရပ်စဲမီ၊ အနာဂတတိဆရာများ သို့မဟုတ် အနာဂတတိဟောပြောခြင်းများ ရပ်စဲသွားရမည်ဟု သက်သေပေးနိုင်သော အထောက်အထားတစ်ခုတစ်ရာကို ဘုရားသခင်၏နှုတ်ကပတ်တော်မှ ထုတ်ပေးနိုင်ခြင်းမရှိ။ သို့ရာတွင် ကန်ကွက်သူက ‘မမှန်သော ဗျာဒိတ်ရူပါရုံများနှင့် အိပ်မက်များ အလွန်များပြားခဲ့ပုံဖြစ်သောကြောင့် ထိုသို့သောအရာမျိုး၌ ကျွန်ုပ်သည် ယုံကြည်စိတ်ချမှု မရှိနိုင်’ ဟုဆိုသည်။ စာတန်၌ အတူအယောင်ရှိသည်မှာ မှန်၏။ သူ၌ မမှန်သောအနာဂတတိဆရာများ အမြဲရှိခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် လှည့်ဖျားခြင်းနှင့် အောင်ပွဲခံခြင်း၏ ဤနောက်ဆုံးအချိန်၌လည်း ထိုသို့ရှိမည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ရမည်မှာ သဘော၏။ အတူအယောင်ရှိသောကြောင့် ထိုသို့သော အထူးဗျာဒိတ်တော်များကို ငြင်းပယ်သူတို့သည် ထိုထက်တစ်လှမ်းပို၍ပင် သင့်တင့်သလို ငြင်းဆိုနိုင်ကြမည်မှာ၊ အတူအယောင်သည် အမြဲရှိခဲ့သည်ဖြစ်သောကြောင့် ဘုရားသခင်သည် လူသားအား အိပ်မက်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ရူပါရုံဖြင့်ဖြစ်စေ မည်သည့်အခါမျှ မိမိကိုယ်ကို ထုတ်ဖော်တော်မူခဲ့ဟုဆိုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။”

“အိပ်မက်များနှင့် ဗျာဒိတ်ရူပါရုံများသည် ဘုရားသခင်သည် မိမိကိုယ်ကို လူသားတို့အား ထုတ်ဖော်ပြောတော်မူခဲ့သော နည်းလမ်းဖြစ်ကြသည်။ ဤနည်းလမ်းအားဖြင့်ပင် ကိုယ်တော်သည် ပရောဖက်တို့အား မိန့်တော်မူခဲ့၏။ ဧဝံဂေလိအသင်းတော်၏ ဆုကျေးဇူးများအနက် ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ဆုကျေးဇူးကို ကိုယ်တော် ထားရှိတော်မူခဲ့ပါ။ ‘နောက်ဆုံးသောကာလများ’ ၏ အခြားသော နိမိတ်လက္ခဏာများနှင့်အတူ အိပ်မက်များနှင့် ဗျာဒိတ်ရူပါရုံများကိုလည်း အမျိုးအစားတစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်တော်မူခဲ့သည်။ အာမင်။”

“အထက်ဖော်ပြပါ မှတ်ချက်များ၌ ကျွန်ုပ်တို့၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကန်ကွက်ချက်များကို သမုမာကျမ်းစာနှင့်ကိုက်ညီသော နည်းလမ်းဖြင့် ဖယ်ရှား၍၊ အောက်တွင် လာမည့်အရာကို

လက်ခံနိုင်ရန် စာဖတ်သူ၏စိတ်ကို ပြင်ဆင်ပေးရန် ဖြစ်သည်။” James White.